

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 12-го Июля — 1835 — Wilno. Piątek. 12-go Lipca.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 29-го Июня.

Высочайшими Указами, данными Придворной Канторъ 9-го Июня, бывшего Могилевскаго Губернскаго Предводителя Дворянства, а нынѣ состоящаго на службѣ по Министерству Внутреннихъ Дѣлъ, Статскаго Совѣтника Графа Льва Салтыкова, повелѣно числить по прежнему въ званіи Каммергера; Полтавскій Губернскій Предводитель Дворянства, Коллежскій Ассессоръ Иванъ Жаппистъ, Всемилоливѣе пожалованъ въ званіе Каммергера, а Борзенскій Узднскій Предводитель Дворянства, Надворный Совѣтникъ Григорій Тарновскій, и служащій въ Канцеляріи Малороссійскаго Военнаго Губернатора, Коллежскій Ассессоръ Михаилъ Блуха-Козановскій, въ званіи Камеръ-Юнкеровъ.

— Начатое въ 1830 году новое великолѣпное зданіе, для помѣщенія Святѣйшаго Синода предназначено, при благословеніи Господнемъ, приведено къ совершенному окончанію въ началѣ текущаго года.

Въ день Св. Духа, 27-го Мая, по Высочайшему соизволенію освящена устроенная въ семь зданій церковь во имя седми Вселенскихъ Соборовъ. По болѣзми Первенствующаго Члена Синода, Митрополита Новгородскаго и С. Петербургскаго Серафима, священнодѣйствіе сіе совершалъ Митрополитъ Московскій Филаретъ. При семь торжественномъ случаѣ находились какъ прочіе Члены Святѣйшаго Синода и почетнѣйшее Духовенство столицы, такъ и многія другія знаменитыя особы, Г. Предсѣдатель Государственнаго Совѣта Н. Н. Новосильцовъ, Дѣйствительный Тайный Совѣтникъ М. М. Сперанскій, Г. Министръ Внутреннихъ Дѣлъ Д. Н. Блудовъ, Сенаторы, Статъ-Секретари и проч.

Въ 4 день Июня, въ 12 часовъ утра, благоволилъ посѣтить Святѣйшій Синодъ, въ семь новомъ зданіи, самъ Государь Императоръ съ Его Высочествомъ Наслѣдникомъ Престола.

Его Императорское Величество встрѣченъ былъ у подъѣзда Синодальнымъ Оберъ-Прокуроромъ Негавинымъ съ старшими Чиновниками, а по входѣ въ зданіе, Членами Синода, изъ коихъ Первенствующій поднесъ Его Величеству и Его Высочеству животворящій Крестъ, съ окропленіемъ священной водою. Посемъ Государь Императоръ съ Государемъ Цесаревичемъ послѣдовали за Членами Синода въ новоосвященную церковь, гдѣ принесено было краткое молебствіе съ возглашеніемъ многолѣтняго Его Императорскому Величеству и всему Августѣйшему Дому. Потомъ, въ сопровожденіи Членовъ Синода и Оберъ-Прокурора, Его Величество и Его Высочество изволили вступить въ Палату Синодальныхъ засѣданій. Здѣсь Его Величество, благоговѣнно обლობывавъ Св. Крестъ и Евангеліе, стоящія по обычаю на верхнемъ концѣ присутственнаго стола, простеръ къ Синоду Императорское слово, внушенное сколько священнымъ характеромъ Защитника Церкви и Покровителя Правительства ея, столько же лично Его Величества ревностію о сохраненіи и распространеніи православія духомъ смиренія предъ Богомъ, и нако-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, dnia 29 Czerwca.

Przez Najwyższe указы, dane do Kantoru Dworu ggo Czerwca, byłego Mohilewskiego Marszałka Gubernialnego Dworzaństwa, a teraz zostającego w służbie w wiedzy Ministerjum Spraw Wewnętrznych, Radcę Stanu, Hrabie Leona Sattykowa, rozkazano uważać podawanemu jako Szambellana; Połtawski Gubernialny Marszałek Dworzaństwa, Assesor Kollegialny Jan Kapnist, Najłaskawiey mianowany Szambellanem, a Borzeński Powiatowy Marszałek Dworzaństwa, Radca Dworu Grzegorz Tarnowski, i zostający w Kancellaryi Małorossyyskiego Wojennego Gubernatora, Assesor Kollegialny Michał Bielucha-Kochanowski, Kamerjunkrem.

— Zaczęta w 1830 roku nowa, wspaniała budowa, dla umieszczenia Najświętszego Synodu przeznaczona, za błogosławieństwem Bożem, do zupełnego przywiezioną ukończenia na początku bieżącego roku.

W dzień Zestania Ducha S., 27go Maja, za Najwyższem zezwoleniem, poświęcona została w gmachu tym kaplica pod imieniem Siędmu Powszechnych Soborów. Z przyczyny choroby Pierwszego Członka Synodu, Metropolity Nowgorodzkiego i St. Petersburgskiego Serafima, obrzędy święte dopełniał Metropolita Moskiewski Filaret. Przy tym uroczystym obchodzie znajdowali się również inni Członkowie Najświętszego Synodu i znakomitsze Duchowieństwo Stolicy, jako i inne w mnogiej liczbie znakomite Osoby, P. Prezydent Rady Państwa N. N. Nowosilcow, Rzeczywisty Radca Tajny M. M. Sperański, P. Minister Spraw Wewnętrznych D. N. Bludow, Senatorowie, Sekretarze Stanu i t. d.

Dnia 4go Czerwca, o 12tey południowej, raczył odwiedzeniem udarować Najświętszy Synod, w nowej budowie, SAM CESARZ JEGOMOŚĆ z JEGO WYSOKOŚCIĄ NASTĘPCĄ Tronu.

Najjaśniejszy PAN spotkany był u zajazdu przez Ober-Prokurora Synodu Nieczajewa z wyższemi Urzędnikami, a w wejściu do budowy, przez Członków Synodu, z których pierwszy podał Jego CESARSKIEY MOŚCI i Jego WYSOKOŚCI Krzyż Święty ze święconą wodą. Potém CESARZ JEGOMOŚĆ z CESARZEWICZEM, szli za Członkami do nowo poświęconey cerkwi, gdzie odprawione były krótkie modły z zaśpiewaniem mnogich lat Jego CESARSKIEY MOŚCI i CAŁEMU NAYJAŚNIEYSZEMU DOMOWI. Potém, w assistencyi Członków Synodu i Ober-Prokurora, NAYJAŚNIEYSZY CESARZ i JEGO WYSOKOŚĆ raczyli wstąpić do Izby posiedzeń Synodu. Tu NAYJAŚNIEYSZY PAN, z pobożnością ucałowawszy Krzyż Święty i Ewangelią, stojącą, podług zwyczaju, na wyższym końcu urzędowego stołu, dał usłyszeć Synodowi CESARSKIE słowo, wyrzeczone również w świętey godności Obróncy Kościoła i Opiekuna jęgo Rządu, jak i z osobistey NAYJAŚNIEYSZEGO PANA troskliwości o zachowanie i rozszerzenie Prawey Wiary w duchu pokory przed Bogiem, i nakoniec pieczołowitością o dobro Kościoła i Państwa na przyszłe czasy.

нець попеченіемъ о благи Церкви и Государства на грядущія времена.

Изъявляя Синоду Всемиловитѣйшее благоволеніе за вождельные успѣхи вѣреннаго попеченію его церковнаго управленія, въ вѣщее свидѣтельство благопромыслительности Своей о будущемъ благоустройствѣ сей важной части, Государь Императоръ благоволилъ повелѣть, чтобъ Наслѣдникъ Престола, заблаговременно обогащаясь познаніями въ великой Наукѣ Государственнаго Управленія, присутствовалъ по временамъ при занятіяхъ Синода, для предварительнаго пріобрѣтенія свѣдѣній, потребныхъ для Его высокаго назначенія, и въ отношеніи къ существу и ходу дѣлъ духовнаго вѣдомства. Въ заключеніе Августѣйшій Родитель, съ твердою надеждою оставить въ возлюбленномъ Первенцѣ Своемъ столь же ревностнаго блюстителя Церкви Православной, принявъ Его въ Свои объятія, трогательно поручилъ Его молитвамъ всего священнаго сонма представителей сей Церкви.

Первое присутствованіе въ Святѣйшемъ Синодѣ Государя Императора ознаменовано было еще нѣкоторыми для отечественной Церкви постановленіями.

Во-первыхъ: послѣдовало Высочайшее соизволеніе на пріумноженіе Викаріатствъ для удобства въ надзорѣ за Духовенствомъ и назиданіи паствъ вообще: Синодъ удостоился получить Всемиловитѣйшее разрѣшеніе приступить теперь же къ учрежденію до четырехъ Викарныхъ Епископовъ въ обширнѣйшихъ Епархіяхъ.

Во-вторыхъ: чтобъ поддержать въ приличномъ существованіи Православныя обители, приходящія по мѣстамъ въ упадокъ отъ недостатка средствъ къ поддержанію, Всемиловитѣйшее одобреніе предположеніе о надѣленіи таковыхъ обителей землями по мѣрѣ мѣстной удобности, свѣше положеннаго прежними правилами количества, съ безденежнымъ отпускомъ изъ казенныхъ дачъ и строеваго лѣса для хозяйственныхъ заведеній.

Въ то же время объявлено Синодальнымъ Оберъ-Прокуроромъ, что Его Императорское Величество Высочайше утвердить соизволилъ поднесенный предъ тѣмъ докладъ Синода о возвращеніи самобытности Костромскому Упатіевскому Монастырю, гдѣ Царь Михаилъ Феодоровичъ умоленъ былъ принять Державу Россійскую: знаменитая сія обитель, обращенная въ Архіерейскій домъ, возведена нынѣ на степень первоклассныхъ Монастырей, и будетъ именоваться Кафедральнымъ Монастыремъ, по примѣру Московскаго Чудова Монастыря.

Наконецъ Государь Императоръ изволилъ осматривать комнату засѣданія Коммиссіи Духовныхъ Училищъ, помѣщенную нынѣ въ одномъ зданіи съ Святѣйшимъ Синодомъ, гдѣ Члены Строительнаго Комитета, раздѣлявшіе съ Синодальнымъ Оберъ-Прокуроромъ попеченіе о построеніи онаго, Сенаторъ Князь Мещерскій и Оберъ-Прокуроры Правительствующаго Сената, *Слугескій* и *Дурасовъ*, также Главный Архитекторъ *Штаубертъ*, удостоились изъявленія Всемиловитѣйшей за труды ихъ признательности.

За симъ Его Величество, осмотрѣвъ помѣщеніе Канцеляріи Святѣйшаго Синода и столѣтній Архивъ онаго, приведенный нынѣ въ надлежащій порядокъ, сопровожденъ былъ Оберъ-Прокуроромъ *Негаевымъ* до подъѣзда.

По отбытіи Его Императорскаго Величества съ Государемъ Наслѣдникомъ, Членами Синода принесено было въ Синодальной церкви благодарственное Господу Богу молебствіе, а по возвращеніи въ Палату засѣданій определено о семъ Высочайшемъ посыланіи составить подробный журналъ и хранить оный особо, а по всему Синодальному вѣдомству объявить Указами.

Въ память сего радостнѣйшаго для Церкви событія предположено еще написать и поставить въ Синодальной церкви икону съ изображеніемъ Святыхъ Апостолъ Петра, Николая Чудотворца и Александра Невскаго, тезоименныхъ тремъ Монархамъ и нынѣшнему Наслѣднику Престола, удостоившимъ Синодъ своимъ присутствованіемъ. Изъ предшественниковъ Его Величества изволилъ быть въ Синодѣ одинъ Великій Учредитель онаго, незабвенный поборникъ Святой Вѣры, стяжавшій титуло Благословеннаго. Такимъ образомъ здѣсь соединено будетъ священное воспоминаніе о сихъ Благочестивѣйшихъ Государяхъ и объ Августѣйшемъ послѣдователѣ ихъ, соорудителѣ самаго храма и новаго великолѣпнаго зданія для высшаго Духовнаго Судилища, и наконецъ объ обѣщанномъ Церкви драгоценномъ залогѣ будущаго ея благоденствія. (С. II.)

— Въ Пятницу, 21-го Іюня, происходила на Пулковской горѣ торжественная закладка Главной Об-

Освѣдчаясь Синоду Наймиловитѣйшее задоволеніе за požадане skutki powierzonych pieczy Jego rządów Kościoła, ku większemu okazaniu troskliwości Swojej o przyszłą pomyślność tej, tak wielkiego znaczenia odnogi, CESARZ PAN raczył rozkazać, ażeby NASTĘPCA Tronu, wcześniej się zбогацаjąc w wielką naukę Rządzenia Państwem, zasiadał czasami na obradach Synodu, dla poprzedniczego nabycia wiadomości, potrzebnych do wysokich Swoich przeznaczeń, oraz względnie do natury i toku spraw Duchowney władzy. Nakoniec NAYJAŚNIEJSZY RÓDZIC, z mocną nadzieją zostawienia w NAYULUBIEJszYM Pierworodnym Swoim również troskliwego i gorliwego Stróża Prawowierney Cerkwi, wziąwszy Go w objęcia Swoje, ze wzruszeniem polecił Go modlitwom całego Świętego Zgromadzenia wyobrazicieli tego Kościoła.

Pierwsza obecność na Synodzie Najswiętszym Cesarza Jegomości oznamionowaną została niektórymi jeszcze dla Kościoła Oczystego postanowieniami.

Naprzód: nastąpiło NAYWYŻSZE zezwolenie na pomnożenie Wikaryatów, dla większej łatwości w dozorze Duchowienstwa i zbudowaniu ovczarni w powszechności: Synod stał się godnym otrzymać NAYMIŁOŚCIWIEJ rozstrzygnięcie względem przystąpienia natychmiast do ustanowienia czterech Wikaryatów Biskupich w nayrozleglejszych dyecezyach.

Powtórę: ażeby utrzymać w przyzwoitym byciu znajdujące się teraz Prawowierne Klasztory, przychodzące w niektórych miejscach do upadku dla niedostateczności środków utrzymania, NAYMIŁOŚCIWIEJ potwierdzony projekt o nadaniu takich Klasztorów gruntami w miarę miejscowych dogodności nad oznaczoną dawniejszemi prawidłami ilość, z bezpłatnym wydaniem z lasów skarbowych drzewa na gospodarskie obudowanie się.

W tymże czasie oświadczone przez Synodalnego Ober-Prokuratora, że Jego CESARSKA MOŚĆ NAYWYŻEJ potwierdzić raczył podane dawniej przełożenie Synodu, o przywrócenie do samobytności Kostromskiego Hipaciewskiego Klasztoru; gdzie Car Michał Feodorowicz uproszony był do przyjęcia Państwa Rossyjskiego; sławny ten Klasztor, obrócony na rezydencyą Arcy-Biskupa, wyniesiony teraz na stopień pierwszey klasy Klasztorów, będzie nazywał się Klasztorem Katedralnym, na wzór Moskiewskiego Czudowa Monasteru.

Naostatek CESARZ JEGOMOŚĆ raczył oglądać pokój posiedzeń Kommissy Szkół Duchownych, umieszczony teraz w jednym gmachu z Najswiętszym Synodem, gdzie Członkowie Komitetu Budowniczego, którzy dzielili z Ober-Prokurorem Synodu staranie około jego budowania, Senator Xiążę *Mieszczerski*, i Ober-Prokurorowie Rządzącego Senatu, *Stuczewski* i *Durasow*, tudzież Główny Architekt *Staubert*, stali się godnemi oświadczenia NAYTASKAWSZEGO za ich prace przyznania.

Zatém NAYJAŚNIEJSZY PAN, obeyrzawszy miejsce Kancellaryi Najswiętszego Synodu i stoletnie jego Archiwum, przywiedzione teraz do należytego porządku, przeprowadzony był przez Ober-Prokuratora *Nieczajewa* do zajazdu.

Po oddaleniu się Jego CESARSKIEY MOŚCI z PANEM NASTĘPCĄ, przez Członków Synodu zanesione były w Synodalney Cerkwi dziękczynne do Pana Boga modły, a za powrotem do Izby posiedzeń postanowiono, tej NAYWYŻSZEJ bytności sporządzić szczegółowy protokół i chować go osobno, a po całym Synodalnym zawiadownictwie obwieścić przez Ukazy.

Na pamiątkę tego radośnego dla Cerkwi zdarzenia, postanowiono jeszcze odmalować i postawić w Synodalney Cerkwi obraz z wyobrażeniem SS. Apostołów Piotra, Nikołaja Cudotwórcy i Alexandra Newskiego, Wysokich Patronów trzech Monarchów i terazniejszego NASTĘPCY Tronu, którzy zaszczytili Synod Swą bytnością. Z poprzedników Jego CESARSKIEY MOŚCI raczył być w Synodzie jeden Wielki jego Ustanowiciel, wiekopomny obrońca Świętey Wiary, który zasłużył na imię Błogosławionego. Tym sposobem zjednoczoną tu będzie święta pamięć tych Prawowiernych MONARCHÓW i NAYJAŚNIEJSZEGO Ich NASTĘPCY, Fundatora samey świątyni i nowej wspaniałey budowy dla Wyższej Duchowney Magistratury, i nakoniec obiczanego dla Cerkwi drogiego zakładu przyszłej jego pomyślności. (P. P.)

— W piątek, 21 Czerwca, odbyło się na Pułkowskiej górce uroczyste założenie Głównego Obserwatorium w

серваторіи въ присутствіи Его Превосходительства Господина Министра Народнаго Просвѣщенія и Президента Императорской Академіи Наукъ Сергія Семеновича Уварова, Г. Исправляющаго должность Товарища Министра, Флигель-Адъютанта Графа Протасова, Г. Вице-Президента Императорской Академіи Наукъ, Предсѣдательствующаго въ Комитетъ Правленія Академіи Князя Дондукова-Корсакова, Господина Главноуправляющаго Царскимъ Селомъ, Петергофомъ и Гатчиною, Генераль-Лейтенанта Захаржевскаго, Господь Директоровъ Департамента Народнаго Просвѣщенія и Канцеляріи Министра Просвѣщенія и Г. Членовъ Высочайше утвержденной Коммиссіи для сооружеія Обсерваторіи *) и Комитета Правленія Академіи. Назначенная къ заложению подъ основной камень медаль, выбитая изъ платины, представляетъ съ одной стороны вырѣзанное художникомъ Губе весьма сходное изображеніе Его Величества, Державнаго Основателя сего учрежденія, а съ другой — видъ Обсерваторіи на возвышеніи, окруженный знаками Зодіака. Сверхъ того приготовлена была вызолоченная доска съ слѣдующею надписью: „Повелѣніемъ Государа Императора НИКОЛАЯ ПАВЛОВИЧА, въ 28 день Октября 1833 года на имя Министра Народнаго Просвѣщенія, Президента Академіи Наукъ, Тайнаго Совѣтника Сергія Семеновича Уварова даннымъ, заложена 1835 года Іюня 21-го дня Главная Обсерваторія Императорской С. Петербургской Академіи Наукъ, сооружеіе коей производится подъ наблюденіемъ Коммиссіи, состоящей подъ предсѣдательствомъ Почетнаго Члена Академіи, Адмирала Алексѣя Самойловича Грейга, изъ Академиковъ: Вишневаго, Струве, Фуса, Паррота и Ленца, трудами и по плану Профессора Архитектуры Александра Брюллова.“

По совершеніи церковнаго обряда освященія, доска съ надписью и медаль положены и заѣданы въ основаніи зданія; потомъ всѣ Присутствовавшіе обозрѣвали выведенныя уже на значительную высоту прочія части фундамента. Прекрасная погода благопріятствовала сему торжеству, которое было заключено обѣдомъ подъ открытымъ небомъ. Господинъ Министръ Народнаго Просвѣщенія предложилъ принятый съ единодушнымъ и благоговѣйнымъ участіемъ тостъ за здравіе Его Величества Государа Императора. За сямъ единогласно провозглашенъ тостъ въ честь достойнаго Представителя Наукъ въ Россіи; — третій и четвертый тосты провозглашены были за успешный ходъ постройки и за будущее процвѣтаніе Обсерваторіи на пользу общую. (Снб. В.)

— Для Собора всѣхъ учебныхъ заведеній, во имя Воскресенія Христа Спасителя, окончательная постройка коего будетъ составлять одинъ изъ многочисленныхъ памятниковъ настоящаго славнаго вѣка Россіи, былъ отлитъ въ Валдаѣ колоколъ въсомъ слишкомъ въ 600 пудовъ.

Доставка такой тяжести въ С. Петербургъ, хотя и по хорошему шоссе, была однако жъ сопряжена съ величайшими затрудненіями, особенно при перекатѣ 600 пудовъ чрезъ Валдайскія горы и пригорки.

Сначала колоколъ поставили, какъ обыкновенно, на медвѣдки, и довели отъ Валдая до Крестецъ, на разстояніи 50 верстъ, на 28 лошадахъ съ помощію иногда до 100 человекъ.

Наконецъ, видя неудобство и невозможность такой доставки, литейщикъ оставилъ свой колоколъ въ Крестцахъ, а самъ поѣхалъ въ Петербургъ для приисканія другаго способа къ перевозкѣ, или особаго на то подрядчика, и проѣзжая Новгородъ, встрѣтился тамъ съ ямщикомъ, Новгородской Губерніи и узда, Яма Спасекаго Полистья, Иваномъ Тимошеевымъ, который взялся перевезти колоколъ.

Тимошеевъ придумалъ средство не остаться въ убыткѣ отъ этого подряда. Онъ заѣдалъ колоколъ бокомъ въ цилиндръ, составленный изъ бревень, обтянулъ его оковками, и покотилъ по шоссе, имѣя 14 лошадей въ запряжкѣ, а городомъ только 12 лошадей.

Эта машина, подобная катку, коимъ уравниваютъ дороги, прикатилась, въ началѣ 1834 года, благополучно въ С. Петербургъ, съ заключеннымъ въ ней шестисотъ-пудовымъ колоколомъ.

Ивану Тимошееву теперь 25 лѣтъ; онъ началъ заниматься механикою, не имѣя никакихъ предвѣрительныхъ и вспомоgetельныхъ для сей науки свѣдѣній. Первымъ дѣломъ его было усовершенствованіе отцовской мельницы; послѣ того онъ изобрѣлъ коперъ, ускоряющій посредствомъ ворота, битые свай болѣе нежели вдвое противу обыкновеннаго способа.

obecności Jaśnie Wielmożnego Pana Ministra Narodowego Oświecenia i Prezydenta CESARSKIEJ Akademii Nauk, Sergiusza Siemionowicza Uwarowa, P. Sprawującego obowiązki Towarzysza Ministra, Adjutanta Skrzydłowego Hrabiego Protassowa, P. Wice-Prezydenta CESARSKIEJ Akademii, Nauk, Prezydującego w Komitecie Rządu Akademii Xiążęcia Dondukowa - Korsakowa, Pana Główno - Zarządzającego Carskiem - Siołem, Peterhoffem i Gaczymem, Jenerał - Porucznika Zacharzewskiego, Panów Dyrektorów Departamentu Narodowego Oświecenia i Kancellaryi Ministra Oświecenia, oraz PP. Członków NAYWYŻEJ utwierdzonej Kommissyi do budowania Obserwatorium *) i Komitetu Rządu Akademii. Przeznaczony do położenia w kamieniu węgielnym medal, bity z platyny, wystawia z jednej strony rżnięte przez artystę Hube bardzo podobne wyobrażenie CESARZA JEGOMOŚCI, NAYJAŚNIEYSZEGO Założyciela tego zakładu, a z drugiej — widok Obserwatorium na wyniosłości, otoczony znakami Zodyaku. Nadto przygotowana była wyłaczana tablica z następującym napisem: „Z rozkazu CESARZA JEGOMOŚCI NIKOŁAJA PAWŁOWICZA, w dniu 28 Października 1833 roku do Ministra Narodowego Oświecenia, Prezydenta Akademii Nauk, Radcy Tajnego, Sergiusza Siemionowicza Uwarowa danego, założone 1835 roku Czerwca 21 dnia Głównie Obserwatorium CESARSKIEJ St. Petersburgskiej Akademii Nauk, budowanie którego wykonywa się pod dozorem Kommissyi, złożoney pod prezydencyą Honorowego Członka Akademii, Admirala Alexego Samoelowicza Greigha, z Akademików: Wiszniewskiego, Struve, Fussa, Parrota i Lenza, staraniem i podług planu Professora Architektury Alexandra Briuttowa.“

Po dopełnieniu obrzędów poświęcenia, tablica z napisem i medal złożone zostały i zamurowane w fundamencie budowy; potem wszyscy obecni oglądali wyprawdzone już do znaczney wysokości inne części fundamentu. Sprzyjliwna pogoda sprzyjała temu obchodowi, który zakończony był obiadem pod otwartym niebem. Pan Minister Narodowego Oświecenia wniosł, ze zgodnym wszystkich i pobożnym uczestnictwem przyjęty toast zdrowia NAYJAŚNIEYSZEGO CESARZA JEGOMOŚCI. Potem zgodnie wniesiony został toast na uczczenie Dostojnego Reprezentanta Nauk w Rossyi; trzeci i czwarty toasty wniesione były za szczęśliwy postęp budowy i przyszłego kwitnienia Obserwatorium dla powszechnego dobra. (G. S. P.)

— Do Soboru wszystkich zakładów uczących, pod imieniem Zmartwychwstania Chrystusa Zbawiciela, którego kończąca się budowa będzie stanowiła jeden z nader mnogich pomników teraźniejszego sławnego wieku Rossyi, został odlany w Waldaju dzwon, 600 pudów wążący.

Sprowadzenie takiego ciężaru do Sankt-Petersburga, chociaż po dobrej bitej drodze, było jednakże połączone z wielkimi trudnościami, osobliwie w przeprawie 600 pudów przez Waldayskie góry i pagórki.

Nasampród dzwon był postawiony, jak zwyczajnie, na niedźwiadki (gatunek niskich wozów, o czterech grubych kołach czyli walcach do przewożenia ciężarów), i tak przywieziony z Waldaju do Krestcow, 50 wiorst drogi, na 28 koniach, przy pomocy czasem do 100 ludzi.

Nakoniec, widząc niedogodności i niepodobieństwo dowiezienia tym sposobem, ludwisarz zostawił dzwon w Krestcach, a sam pojechał do Petersburga, dla wynalezienia innego sposobu do przewiezienia, albo osobnego na to podradczyka, i jadąc przez Nowgoród, spotkał się tam z furmanem, Nowgorodzkiej Gubernii i Powiatu, z Jamu czyli osady Spaskiego-Polistja, Janem Tymofiejewym, który podjął się dzwon przewieźć.

Tymofiejew wymyślił sposób, ażeby nie ponieść straty na tém zobowiązaniu się. Osadził dzwon bokiem w walec, zrobiony z bierwion, opasał go żelaznemi obręczami, i pokocił po szosie, mając 14 koni w zaprzęgu, a przez miasto tylko 12 koni.

Machina ta, podobna do walca, którym się wążką czyli równają i gładzą drogi, przytoczyła się, na początku 1834 roku szczęśliwie do Sankt-Petersburga, z zamkniętym w niej sześćset pudowym dzwonem.

Janowi Tymofiejewi teraz jest lat 25; mechaniką zajmować się począł on, nie mając żadnych zasadniczych i pomocniczych do tej nauki wiadomości. Pierwszym jego dziełem było udoskonalenie oycowskiego młynu; potem wynalazł on kaper, przez pośrednictwo kołowrotu, więcey jak we dwoje od zwyczajnego sposobu, przyspieszający zabijanie pali.

*) Г. Предсѣдатель Коммиссіи, Адмиралъ Грейгъ, путешествующій въ полуденномъ краѣ Россіи, для возстановленія своего здоровья, не присутствовалъ при семъ торжествѣ.

*) Prezydent Kommissyi Admirał Greigh, wojażujący w południowych krajach Rossyi dla poratowania zdrowia, nie był na tym obchodzie obecny.

Безъ сомнѣнн, новое средство перевозки, Тимофеевымъ употребленное, можетъ быть еще усовершенствовано съ разными къ нему примѣненіями и дополненіями; но честь перваго введенія у насъ этого способа, кажется, безспорно принадлежитъ ему, и онъ имѣть полное право на общую нашу за то признательность.

— Въ Москвѣ 7-го числа Іюня скончался 1-й гильдіи купецъ *Семенъ Иоанниковичъ Селивановскій*, содержатель типографіи и словолитной, одинъ изъ извѣстныхъ типографчиковъ, по множеству книгъ, у него напечатанныхъ съ 1793 по 1835-й годъ. Первоначально онъ завѣдывалъ типографіею Адмиралтейства въ Николаевѣ, потомъ былъ въ компаніи съ О कोरोковымъ, и управлялъ Московскою Сенатскою Типографіею. — Словолитная его также весьма обширна, и имѣть до бо-ти сортовъ шрифтовъ на всѣхъ Европейскихъ языкахъ. — Желательно было бы, чтобъ подобныя заведенія были у насъ поддерживаемы наследниками, чего и можно надѣяться, ибо сынъ его, при жизни еще занявшійся управленіемъ дѣлъ, принимаетъ на себя обязанности отца, поставляя долгомъ подражать примѣру своего родителя, заслужившаго по себѣ добрую память. (Св. П.)

Одесса, 11-го Іюня.

Изъ Константинополя пишутъ, что по послѣднимъ извѣстіямъ, полученнымъ изъ Египта, число ежедневно умирающихъ отъ чумы, въ Каирѣ, возвысилось до 1,500 человекъ; это количество смертныхъ случаевъ ужасно, относительно къ народонаселенію Каира, простирающемуся, какъ полагаютъ, до 200,000, и превышаетъ все, что доселѣ видимо было въ Турціи, въ теченіе долгаго времени. *Мегеметъ - Али*, съ появленіемъ чумы въ Верхнемъ Египтѣ, возвратился оттуда въ Каиръ, и заперся въ Шубрахскомъ дворцѣ своемъ.

— Въ *Оттоманскомъ Мониторѣ*, 30-го Мая, напечатана слѣдующая любопытная статья, подъ заглавіемъ: *Новый годъ въ Турціи*: „При наступленіи новаго года *) , лица, посвящающія себя словеснымъ знаніямъ, сочиняютъ обыкновенно стихотворенія въ родѣ двустишія, въ которыхъ мысль сжата въ самомъ меньшемъ, по возможности, числѣ стиховъ, какъ для привѣтствія наступающаго года, такъ и для выраженія ихъ желаній о благоденствіи Имперіи и Государя. Краткость составляетъ главное достоинство этихъ двустишія, и послѣдній стихъ оныхъ составляетъ обыкновенно такимъ образомъ, что въ особенной разстановкѣ буквъ, онъ представляетъ годъ геджиръ, начало котораго празднуетъ авторъ. Этотъ родъ стихотвореній, исключительно принадлежитъ Восточнымъ поэтамъ. Между стихотвореніями, представленными Султану въ 1-й день Мугаррема 1251 года, Его Величество удостоилъ особеннымъ вниманіемъ сочиненія слѣдующихъ Оттоманскихъ литераторовъ.“ За симъ помѣщенъ списокъ именъ 20 Турецкихъ писателей, очастливленныхъ вниманіемъ Султана; излишнимъ считаемъ помѣщать здѣсь этотъ списокъ именъ, неизвѣстныхъ въ Европѣ; замѣтимъ только, что онъ начинается именемъ Эссеида - Могаммеда-Зейнела-Абидина-Эффенди, перваго Имама Императорскаго дворца и нынѣшняго Казескера Румелии, и что большая часть именъ принадлежитъ къ сословію духовному; есть также нѣсколько Чиновниковъ Гражданскихъ, и между прочимъ имя племянника главнаго Редактора Турецкаго Монитера, занимающагося переводомъ сей газеты на Арабскій языкъ. (Од. В.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 10-го Іюля.

Кенигсбергская газета отъ 5-го ч. с. м. сообщаетъ слѣдующее: „По официальнымъ донесеніямъ, сію минуту полученнымъ, отрядъ войска, состоящій изъ Императорско-Россійской Гвардіи, назначенный для высадки въ Данцигъ, 27-го Іюля (н. ст.) перейдетъ на кораблѣ въ Кронштатъ, и что, если мореплаваніе будетъ благополучно, то онъ безъ сомнѣнн въ четыре или пять дней прибудетъ въ Данцигъ. Онъ состоятъ будетъ: 1) изъ соединеннаго баталіона Гренадеровъ, выбраннаго изъ восьми полковъ сей же Гвардіи; 2) изъ таковаго же баталіона Гвардейскихъ Егерей, выбраннаго изъ трехъ полковъ Финляндской Гвардіи; 3) изъ одного Гренадерскаго баталіона, Наслѣдника Принца Прусскаго; 4) изъ всего Гренадерскаго полка, имени Короля Прусскаго;

*) Мѣсяцъ Мугарремъ есть первый въ году по Оттоманскому лѣтосчисленію. Первый день этого мѣсяца посвящается у Мусульманъ, подобно, какъ и у Христіанъ, посѣщеніямъ и поздравленіямъ. 1251 годъ геджиръ, по нашему стилю, начался 16-го Апрѣля 1835.

Bez wątpienia, nowy sposób przewożenia, przez Tymofieja użyty, może bydź jeszcze udoskonalonym z różnemi do niego przystosowaniami i dodatkami; ale honor pierwszego zaprowadzenia u nas tego sposobu, zdaje się, bez zaprzeczenia, jemu należeć z prawem do zupełney od nas za to wdzięczności.

— W Moskwie dnia 7go Czerwca umarł iszedy Gildy kupiec, *Symon Joannikiewicz Seliwanowski*, właściciel drukarni i głoskolejni, jeden ze znajomszych typografów, z mnóstwa xiąg, u niego drukowanych od roku 1793 do 1835go. Naprzód zarządzał on drukarnią Admiralicyną w Nikołajewie, potem był w kompanii z Okorokowem, i zarządzał w Moskwie drukarnią Senacką. — Głoskolejnia jego czyli gisernia jest także nader znakomitą, i ma do 60ciu gatunków liter ze wszystkich europejskich języków. — Życzyćby należało, ażeby zakłady podobne były u nas utrzymywane przez sukcesorów, czego nawet spodziewać się można, gdyż syn jego, za życia jeszcze oycy zajął się interesami, przyjmuje na siebie jego zobowiązania się i za powinność swą uważa iść za przykładem oycy, który tak dobrą po sobie zostawił pamięć. (P. P.)

Одесса, дня 11 Czerwca.

Z Konstantynopola donoszą, że, podług ostatnich wiadomości, otrzymanych z Egiptu, codzienna liczba umierających z zarazy w Kairze, powiększyła się do 1,500 osób; ilość ta śmiertelnych wypadków jest okropna, względem ludności Kairu, dochodzącej, jak rozumieją, do 200,000, i przewyższa wszystko to, co dotąd było tylko widzianem w Turcyi, w przeciągu długiego czasu. *Mehmed - Ali*, jak tylko się pokazała zaraza w Wyższym-Egipcie, powrócił ztamtąd do Kairu, i zamknął się w swym pałacu w Szubra.

— W *Ottomańskim Monitorze*, 30 Maja, umieszczony jest następujący ciekawy artykuł, pod tytułem: *Nowy Rok w Turcyi*: „Przy nastaniu Nowego Roku, *) , osoby poświęcające się literaturze, zwyczajnie piszą poezye w rodzaju dwuwierszowym, w których myśl ściśniona, w najmniejszej podług możliwości liczbie wierszy, jak dla powitania nastającego roku, tak i dla oświadczenia swych życzeń o pomysłność Cesarstwa i Monarchy. Krótkość stanowi główną wartość tych dwówierszy, a ostatni wiersz takim zazwyczaj układany jest sposobem, że z pewnego układu liter wypada rok hegiry, którego początek opiewa autor. Rodzaj ten wierszopilstwa, wyjącznie właściwy jest poetom Wschodnim. Pomiedzy wierszami, złożonemi Sułtanowi w dniu iszym Muharrema 1251 roku, Jego Wysokość udarował szczególną uwagą dzieła następujących Ottomańskich literatów.“ Tu następują imiona 20tu tureckich pisarzy, u szczęśliwionych względami Sułtana; za rzecz mniej potrzebną uważamy wypisywać te imiona, nieznanym w Europie; uczynimy tylko uwagę, że się zaczyna od imienia *Esseida-Mohammeda-Zeynela-Abidina-Effendi*, pierwszego Imama Cesarского pałacu i terazniejszego *Kazeskera Rumelii*, i że wielka część imion jest osob stanu duchownego; kilku jest Urzędników Cywilnych, i między innemi imie synowca Naczelnego Redaktora *Monitora Tureckiego*, zajmującego się przekładem tej gazety na język arabski. (G. O.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s y.

Berlin, dnia 10 Lipca.

W gazecie Królewieckiej z dnia 5go b. m., czytamy, co następuje: „Według doniesień urzędowych, właśnie co otrzymanych, oddział woyska z Cesarско-Rossyiskiej Gwardyi złożony, do wyładowania w Gdańsku przeznaczony, wsiądzie dnia 27 Lipca (now. stylu) na okręty w Kronsztadzie, a według podobieństwa, jeżeli żegluga pomyślnie póydzie, przybędzie w dniach czterech lub pięciu do Gdańska. — Ten oddział składać się będzie jak następuje: 1) Z połączonego batalionu Grenadyerów Gwardyi, wybranych z ośmiu półków Grenadyerów Gwardyi; 2) Z takiegoż batalionu Strzelców Gwardyi, wybranych ze trzech półków Gwardyi Strzelców finlandzkich; 3) Z jednego batalionu Grenadyerów Królewica Następcy Tronu Pruskiego; 4) Z całego półku Grenadyerów Króla Pruskiego; 5) Z oddziału Sa-

*) Miesiąc Muharrem pierwszy jest w roku Ottomańskiej chronologii. Pierwszy dzień tego miesiąca święcą Muzulmani podobnie, jak Chryścianie, przez odwiedziny i powinszowania, 1251 rok hegiry, podług naszego kalendarza, zaczął się 16go Kwietnia 1835.

5) изъ баталіона Гвардейскихъ Саперовъ; 6) изъ отряда артиллерійской Гвардіи; и 7) изъ Гвардейской фуригатной полуроты. Сіе войско, заключающее всего около 6,000 чел., состоитъ подъ командою Генераль-Адъютанта, Генераль-Лейтенанта *Исленева*. Король Пруссаго полкомъ командуетъ Генераль *Обрадовизъ*. Послѣ высадки въ Данцигъ, войско въ семь городъ а въ окрестностяхъ онаго отдохнуть одинъ день, и потомъ совершить походъ чрезъ Мариенбургъ, правымъ берегомъ Вислы въ Торнь, и въ 12 или 13 дней перейдетъ за границу. Возвращеніе сего войска изъ Калиша послѣдуетъ, кажется, въ половинѣ Сентября тоюже дорогою въ Данцигъ, дабы въ первыхъ числахъ Октября оно могло стать на корабли. Для перевозки онаго изъ Петербурга въ Данцигъ и обратно моремъ, назначенъ Императорско-Россійскій флотъ, состоящій изъ 10 линійныхъ кораблей, и 5-ти или 6-ти фрегатовъ и корветъ, подъ командою Адмирала *Рикорда*.

Данцигъ, 2-го Іюля.

Въ прошлую субботу, вошелъ въ нашъ заливъ Императорско-Россійскій фрегатъ *Паллада*, съ 12 Офицерами и 450 морскими солдатами, подъ командою Капитана *Миллера*. Сему молодому Офицеру (коего грудь, хотя ему еще только 22 года, украшена уже 8-ю орденами) поручено сдѣлать пригоровленія къ высадкѣ Россійскихъ войскъ, которая совершена будетъ посредствомъ судовъ, принадлежащихъ здѣшнему обществу мореходства, отъ чего оно получить значительныя пользы.

— Корабль съ Россійскими орудіями, назначенными для маневровъ при Калишѣ, за 15 предъ симъ дней вошелъ въ нашъ портъ. Орудія выгружены на лодки, на коихъ онѣ будутъ отправлены Вислою въ Добринь, а оттуда сухимъ путемъ въ Калишъ. (G. C.)

Н И Д Е Р Л А Н Д Ы.

Гага, 25-го Іюня.

Кажется несомнительно, что Его Высочество Герцогъ *Оранскій*, отправится въ Калишъ.

— Еще и донинѣ нѣтъ Англійскаго Посланника при нашемъ Дворѣ, а потому, пока онъ не придетъ, нельзя думать о возобновеніи прежде начатыхъ переговоровъ.

27-го Іюня.

Объявленному извѣстію Французскими и Бельгійскими журналами, будто бы въ Голландіи занимались вооруженіями въ пользу *Донъ-Карлоса*, *Journal de Haye* прекословить, утверждая: что это вѣсть, стремиющаяся къ оправданію вооруженій, дѣлаемыхъ въ сихъ Государствахъ для Королевы *Кристіны*. (G. C.)

А В С Т Р І Я.

Аграмъ, 15-го Іюня.

Турецкіе наши сосѣди, Босняки, не смотря на дружественныя отношенія, существующія между Австрією и Портою, которой они вовсе перестали повиноваться, ни на строжайшія повелѣнія Султана, о соблюденіи на границѣ порядка и тишины, все еще дѣлають разныя своевольства и вторженія въ Австрійскія владѣнія. Недавно еще съ кордономъ Огулинскаго полка, поступили они весьма грубо. По полученнымъ здѣсь извѣстіямъ пришла 6-го сего мѣсяца въ 3 часа по полудни, нѣсколько Остроксацкихъ Турокъ, съ пятью вьючными лошадьми изъ Прозихеникама. Когда они находились уже на Австрійской землѣ, Терксаки, принадлежащіе къ Бигакскому округу, вдругъ открыли противу невооруженныхъ Турковъ, равно какъ и противу стражи, ружейный огонь. Маіоръ *Шиліакъ*, Огулинскаго пограничнаго N. 3-го полка, будучи кордономъ командиромъ, велѣлъ Боснякамъ тотчасъ удалиться, и не нарушать мира между Австрією и Портою; но какъ сіе требованіе осталось безуспѣшнымъ, то съ нашей стороны сдѣлано по нимъ нѣсколько пушечныхъ и ружейныхъ выстрѣловъ, отъ коихъ они разбѣжались. Около 5 часовъ по полудни, Терксаки показались на берегу Коранна, давая видъ, будто бы хотятъ напасть на Растель съ полуденной стороны. Командантъ приказалъ Пранорцику Огулинскаго полка *Рокнигу* съ 50 пограничными Серессанами ударить на непріятеля во фланкъ, между тѣмъ какъ его обстрѣливали изъ трехфунтовой пушки и 4 двухствольныхъ ружей, находившихся въ Растель. Сраженіе продолжалось до поздней ночи, пока Босняки были прогнаны, хотя съ ихъ стороны было въ дѣль до 300, которыми сопротивлялись только 100 Серессановъ съ Растельскою стражею. Съ нашей стороны убитъ одинъ только Серессанъ, и получилъ контузію Маіоръ *Шиліакъ* въ правую грудь, что однако жъ не мѣшаетъ ему дѣйствовать оружіемъ. У Босняковъ же было 12 убитыми и столько же раненыхъ. По донесеніи о семъ послѣдшилъ Генераль-Маіоръ *Руковина*

перовъ Гвардыи; 6) Z oddziału Artylleryi Gwardyi; i 7) Z pół kompanii pociągów Gwardyi. To wojsko, liczące w ogóle około 6,000 ludzi, zostaje pod rozkazami Jenerał-Adjutanta Jenerał-Porucznika *Islenjewa*. Półkiem Króla Pruskiego, dowodzi Jenerał *Obrodowicz*. Po wylądowaniu w Gdańsku, wypocznie wojsko w témże mieście i jego okolicach przez dzień jeden, a potem uda się w pochód przez Malborg prawym brzegiem Wisły do Torunia, i najdaley we 12 lub 13 dniach przejdzie granicę. Powrót z Kalisza nastąpi według podobieństwa około połowy Września, tą samą drogą do Gdańska, aby w pierwszych dniach Października wojsko mogło wsiąść na okręty. Na przewiezienie tego wojska z Petersburga do Gdańska i na powrót morzem, przeznaczona jest flotta Cesarsko-Rossyyska, złożona z 10 okrętów liniowych i 5 lub 6 fregat, oraz korwet; pod rozkazami Admirala *Riccord*.

Gdańsk, dnia 2 Lipca.

Przeszłej soboty zawinęła na naszą zatokę fregata CESARSKO-Rossyyska, *Pallas*, z 12tu Oficerami i 450 żołnierzami marynarki, pod dowództwem Kapitana *Müller*. Zleceniem tego młodego Oficera (którego piersi, chociaż dopiero ma 22 lat, ozdobione są 8 orderami) ma być: zrobienie przygotowań do wylądowania wojsk Rossyyskich, które nastąpi przy pomocy statków, należących do tutejszego Towarzystwa marynarki, co nie małe przyniesie mu dochody.

— Okręt z armatami Rossyyskimi, do rewii pod Kaliszem przeznaczonemi, zawinął przed 15 dniami do naszej przystani. Armaty przeładowane na łodzi, któremi Wisłą aż do Dobrzynia posłane będą, a ztamtąd dostaną się lądem do Kalisza. (G. C.)

N I D E R L A N D Y.

Haga, dnia 25 Czerwca.

Zdaje się nie ulegać wątpliwości, że Jego Królewaska Wysokość, Xiążę Oranii, pojedzie do Kalisza.

— Dotąd jeszcze nie przybywa Poseł Angielski do Dworu naszego, a tak długo, dopóki nie przybędzie, nie można pomysleć nawet o wznowieniu dawniej rozpoczętych układowъ.

Dnia 27.

Wiadomości, ogłoszoney przez Dzienniki francuzkie i belgiyskie, jakoby w Hollandyi działy się uzbrojenia na rzecz *Don-Carlosa*, zaprzecza *Journal de la Haye*, zapewniając: że to są wieści, dążące do usprawiedliwienia uzbrojeń, dziejących się w tych krajach, dla Królowey *Krystyny*. (G. C.)

A U S T R Y A.

Agram, 15go Czerwca.

Nasi tureccy sąsiedzi, Bośniacy, pomimo stosunków przyjacielskich, istnących między Austryą i Wysocką Portą, którey oni zupełnie przestali być posłusznymi, i pomimo rozkazu Sultana o zachowaniu na granicy porządku i spokojności, dopuszczając się zdróżnych granicy austryackiey przekroczeń i częstych tamże rabunków, znowu niedawno targnęli się zbrodniczo na kordon półku Ogulińskiego. Podług otrzymanych tu wiadomości dnia 6 t. m. o godzinie 3ciey po południu kilkunastu Ostroksackich Turków z pięciu ujęzionemi końmi przybyło do kontumacyi w Prösichenikamenu. Lecz gdy ci ludzie bezbronni znajdowali się już na ziemi Austryackiey, wpadli za niemi raptownie należący do kapitanatu Bahackiego Turcy Terxacy i strzelali do nich kilkakrotnie, równie jak do będadących tamże na straży żołnierzy Austryackich. Major *Szyliak* z Ogulińskiego N. 5go półku pogranicznego, dowodzący kordonem, wezwał tych Bośniaków, a żeby szanowali pokóy między Austryą i Portą; lecz, gdy go słuchać nie chcieli, odparł ich ogniem tak z broni ręczney, jako i z działa. O godzinie 5tey po południu wdarli się Terxaczanie aż po rzekę Korannę, pod pozorem, iż chcą na stanowisko Austryaków uderzyć od strony południowej. Dowódzca atoli wystął naprzeciw nim Chorążego *Roknich* z 50 pogranicznymi Seressanami, uderzyć na nieprzyjaciela z boku, tym czasem, gdy do niego strzelano z trzyfuntowego działa i 4ch dubeltowych karabinów, znajdujących się w Rastellu. Walka trwała do późney nocy i Bośniacy zostali odparci, chociaź wprawdzie z ich strony było do 300, i mieli z przeciwney strony tylko 100 Seressanów, połączonych z załogą Rastelską, ale utracili 12 w zabitych, a raniono im drugie tyle ludzi. Z naszej strony tylko jeden Seressanin zabitym został, a Major *Szyliak* dostał mocną kontuzyą w piersi, co mu jednak nie przeszkadza działać bronią. Dano znać o tém Jenerał-Majorowi *Rukowina*, ten osobście z Karlistatu udał się do Prösichenikamenu i dnia 10 t. m. wezwał Bośniaków, którzy licznie zgromadzili się po o-

изъ Карштата въ Прозихеникамъ, и 10-го сего мѣсяца велѣлъ Боснякамъ, собравшимся въ значительномъ числѣ на окрестныхъ высотахъ, разсѣяться. Но они, не только не слушались, но усиливались болѣе и болѣе, и по данному, посредствомъ мортиръ знаку, бросились вдругъ со всѣхъ сторонъ съ неистовствомъ и ужаснымъ крикомъ, въ числѣ 3,000 человекъ, къ позиціи Австрійскаго войска. Последніе, хотя числомъ только до 500 человекъ, выдержали столь жестокое нападеніе непріятеля, въ шесть разъ сильнѣйшаго, и когда въ рѣшительную минуту Полковникъ Огулинскаго полка *Требербургъ* съ ротою стражниковъ и 3 фунтовымъ орудіемъ подоспѣлъ къ слабѣйшей сторонѣ, то Босняки со всѣхъ сторонъ принятые въ итѣлки обратились въ бѣгство. Уронъ со стороны Турокъ убитыми и ранеными простирается до 400 человекъ, въ числѣ коихъ находятся 6 зачинщиковъ. Потери съ нашей стороны весьма незначительны, составляя не болѣе какъ отъ 15 до 18 человекъ убитыми и ранеными. Пораженіе Босняковъ было бы еще сильнѣе, если бы бѣгущихъ можно было преслѣдовать далѣе за границу. Но какъ слухи носятъ, объ открывшейся въ Травникѣ чумкѣ, то здѣшніе Командиры не рѣшились, гнать непріятеля далѣе, во избѣжаніе опасности для общественного здоровья. Когда Капитаны противуположныхъ Остроксакской и Терксакской Областей, вскорѣ послѣ сего послали на кордонъ уполномоченныхъ, которые съ необыкновенною униженностію, просили о пощады и мирѣ, общая торжественно, соблюдать мирныя отношенія Австрійскаго Двора съ Портою, и каждаго изъ подданныхъ ея, который бы впредь осмѣлился на Австрійской границѣ сдѣлать какое либо своевольство, строго наказывать, хотябы онъ спрятался и на 30 сажень подъ землею, вооруженныхъ же людей разогнали: то и собранныя на кордонѣ потреничныя войска, снова возвратились къ домашнимъ своимъ занятіямъ, и можно надѣяться, что Австрія отнынѣ, со стороны безпокойныхъ своихъ сосѣдей, будетъ болѣе уважаема, нежели досель. (A.P.S.Z.)

ТУРЦІЯ.

Бѣлградъ, 10-го Іюня.

Въ сію минуту, мы получили извѣстія изъ Верхней Албаніи, подтверждающія кровопролитныя произшествія, о которыхъ было упомянуто. Городъ представлялъ видъ ужаснаго опустошенія, половина онаго сдѣлалась жертвою пламени. Равномѣрно слышно о усиливающихся возмущеніяхъ въ Босніи, и увѣряютъ, что Порта отнеслась къ Князю *Милошу*, дабы онъ выступилъ противу мятежниковъ. Не сомнительно, что въ семъ случаѣ, онъ станетъ съ вооруженною силою на границѣ.

Землинъ, 13-го Іюня.

Когда Князь *Милошъ* вызвѣжалъ изъ Бѣлграда, онъ увѣрилъ Пашу, коему и вручилъ депеши отъ Султана, что онъ удовлетворитъ желаніямъ Порты, уничтожая мало по малу всѣ перемѣны, которыя были бы противны трактату, сообразно сдѣланнымъ замѣчаніямъ. Объявивъ сіе онъ обратно отправился въ Пошаревацъ, дабы лично управлять ополченіемъ противу могущихъ случиться покушеній Боснійскихъ и Албанскихъ мятежниковъ. Сіе объявленіе Князя, сдѣлало на Сербскихъ жителей въ Бѣлградѣ, нѣкоторое впечатлѣніе.

Заграбъ, 18-го Іюня.

По новѣйшимъ донесеніямъ не подтверждаютъ извѣстія, о появленіи моровой язвы въ Травникѣ, и въ прочихъ странахъ Босніи; вездѣ было благополучное состояніе здоровья. (G. C.)

— Въ Триестѣ получены новыя извѣстія изъ Скутари до 27-го и 31-го Мая. Онѣ подтверждаютъ сообщенныя уже произшествія; только съ болѣею подробностію. Теперь извѣстно, что Паша не только требовалъ отъ Турокъ уплаты 200,000 Турецкихъ піастровъ, но домогался еще, чтобы Турецкіе Скутарскіе жители изъ среды своей и на своемъ иждивеніи, послали 150 человекъ въ укрѣпленное мѣстечко Сабіакъ, составляющее весьма выгодный пунктъ, противъ Черногорцевъ. Далѣе, чтобы они доставили списокъ тѣхъ лицъ, которые симъ требованіемъ недовольны; и дабы напоследокъ всѣ они поручились другъ за друга. Первые два пункта по долгомъ совѣщаніи, были приняты, последніе же два, посредствомъ ихъ Бея, отвергнуты; въ слѣдствіе чего, какъ уже извѣстно, базаръ занятъ войскомъ Пашы, который за симъ послалъ отрядъ 30 человекъ къ дому Бея, дабы схватить его. Лишь только подошли они къ дому его на ружейный выстрѣлъ, какъ Морлаки, охранявшіе Бея, открыли по нихъ огонь, 6 Турецкихъ солдатъ положили на мѣстѣ, а прочихъ

количественныхъ wzgórzach, аżeby się rozeszli; lecz, nie zważając na to, i wzrosłszy powoli w masę blisko 3,000, nagle ze wszystkich stron i z największym krzykiem uderzyli za daném hasłem z moździerza na stanowisko wojska Austriackiego. Atoli Austriacy, mając zaledwo 500 ludzi, wytrzymali mocne natarcie nieprzyjaciela, o sześć razy silniejszego, i gdy w stanowczy chwili Półkownik Ogulińskiego potku *Trebezburg* z rotą załogi i trzyfuntowém działem pospieszyl ku słabszej stronie, tedy Bośniacy, ze wszystkich stron natarci bagnetami, rzucili się do ucieczki. Strata Turków w zabitych i ranionych dochodzi do 400 ludzi; w liczbie których znajduje się 6ciu hersztów. Z naszej zaś strony bardzo mała, wynosząca nie więcej jak 15 do 18 ludzi zabitych i ranionych. Klęska Bośniaków byłaby jeszcze znaczniejszą, jeśliby można było uciekających ścigać dalej za granicę; lecz gdy biega pogłoska, że się w Trawniku okazała zaraza, dla tego tuteysi dowódcy nie zdeterminowali się dalej gonić nieprzyjaciela, ażeby uniknąć niebezpieczeństwa, dla powszechnego zdrowia. Lecz gdy Zwierzchnicy przeciwległych Ostrojackiego i Terzackiego Obwodów, natychmiast potem wystali do kordonu Peñnomocników, którzy z wielką pokorą prosili o darowanie i pokóy, uroczyście przyrzekając szanować stosunki pokoju Dworu Austriackiego z Portą, i kaźdego ze swych poddanych, któryby się osmiał na granicy Austriackiej uczynić jaką swawolę, srodze ukarać, chociaźby się schował i na 30 sążni pod ziemię, uzbrojonych zaś ludzi rozpedzili; tedy zgromadzone na kordonie pograniczne woyska, znowu powróciły do domowych swych zatrudnień, i można się spodziewać, że Austria, odtąd ze strony burzliwych swych sąsiadów więcej będzie poważana, niż dotąd. (A.P.S.Z.)

ТУРСЬЯ.

Бѣлградъ, дня 10 Сzerwca.

Odebraliśmy w tej chwili doniesienia z wyższej Albanii, potwierdzające krwawe wypadki, o których wspomnieliśmy. Miasto było obrazem okropnego zniszczenia, połowa jego spłonęła w płomieniach. Słychać podobnie o wzmagających się zaburzeniach w Bośni, i zapewniają, że Pорта wezwwała Xięcia *Milosza*, ażeby wystąpił przeciwko rokoszanom. Nie wątpią, że w takim razie z siłą zbroją na granicy stanie.

Semlin, dnia 13 Сzerwca.

Gdy Xięć *Milosz* oddalał się z Belgradu, zapewnił Paszę, któremu doręczył depesze od Sułtana, że uczyni zadosyć rozkazom Порты, odwołując stopniowo wszystkie zmiany, któreby traktatowi przeciwne były, a to w duchu uczynionych żądań. Po takim oświadczeniu, pojechał na powrót do Poszarewac, dla kierowania osobiście uzbrojeniem przeciwko mogącym się wydarzyć zamachom buntowniczym Bośniaków i Albańczyków. Podobne oświadczenie Xięcia, sprawiło na serwianskich mieszkańcach w Belgradzie, niejaki wrzenie.

Zagrab, dnia 18 Сzerwca.

Według świeżo otrzymanych doniesień, nie potwierdza się wiadomość o zjawieniu się zarazy morowej w Trawniku i w innych stronach Bośni; wszędzie panował pożądany stan zdrowia. (G. C.)

— W Tryeście otrzymano nowe wiadomości ze Skutari, do 27 i 31 Maja dochodzące. Potwierdzają one, już udzielone wypadki, lecz tylko z większemi szczegółami. Tym sposobem teraz jest wiadomo, że Basza żądał od Turków nietylko opłaty 200,000 tureckich piastrow, lecz nadto wymagał, ażeby Turcy mieszkający w Skutari z poszród siebie i swym kosztem, wystali 150 ludzi do ufortyfikowanego miasteczka Sабіакu, stanowiącego bardzo wygodny punkt przeciw Czarnogórcóm. Dalej, ażeby oni podali listę tych osób, które nie są zadowolone z tego żądania; ażeby na ostatek wszyscy dali porękę jeden za drugiego. Pierwsze dwa punkta, po długiej naradzie były przyjęte, dwa zaś ostatnie za pośrednictwem ich Beja odrzucone, na skutek czego jak już wiadomo, bazar został zajęty przez woysko Baszy, który natychmiast posłał oddział ze 30 ludzi złożony ku domowi Beja, ażeby go poymać. Zaledwo zbliżyli się do domu jego na wystrzał karabinowy, gdy Morlachi, strzegący Beja, dali do nich ognia; 6 żołnierzy tureckich legło na miejscu, a innych przymusili do ucieczki. Tu się zaczęła powszechna walka po wszy-

обратили въ бѣгство. Тутъ началось всеобщее сраженіе во всѣхъ улицахъ, которое съ краткими лишь промежутками, кончилось не прежде 21-го Мая съ возвращеніемъ Пашы въ цитадель; симъ однакожь непріязненнымъ дѣйствіемъ не прекратидись; напротивъ, городъ подвергся жестокой бомбардировкѣ съ крѣпости; съ 21-го по 24-е считали слиткомъ 3,000 пушечныхъ выстрѣловъ, которые впрочемъ не имѣли инаго дѣйствія, какъ только сожгли базаръ, и тѣмъ причинили большой уронъ. Съ 24-го до отпавленія сего извѣстія (31-го Мая), бомбардированіе сѣе возобновлялось почти ежедневно, и еще сомнительно, какой конецъ возымѣетъ столь продолжительное ожесточеніе. Какъ Паша не можетъ держаться въ городѣ, а крѣпость не снабжена провіантомъ, то и полагають, что онъ скоро отступитъ. Въ различныхъ стычкахъ, потерю съ обѣихъ сторонъ считаютъ до 600 человекъ. Въ письмѣ одного Католическаго Архіепископа изъ Скутари къ его другу, въ Рагузу, означено 500 человекъ. Миридиты, т. е. Католическое поселеніе въ окрестности, бывшіе сначала нейтральными, во время сраженія, предлагали нѣсколько разъ посредничество и только послѣ упорства Пашы, присоединились къ взбунтовавшимся городскимъ жителямъ. Австрійскій Консулъ поднялъ надъ демомъ своимъ флагъ, съ требованіемъ отъ Пашы, оказывать оному уваженіе и щадить, по возможности, Католическія селенія, по чему Паша предложилъ Консулу убѣжище въ цитадели, котораго послѣдній однакожь не принялъ. (A.P.S.Z.)

Испанія.

Мадридъ, 15-го Июля.

Многіе политики Англійское и Французское посредничество считаютъ пагубнымъ. Помощь, предлагаемая намъ союзниками, будетъ принята, какъ средство къ скорому достиженію замышляемой цѣли.

18-го Июля.

Намъ сообщаютъ изъ Аранжуца (говоритъ журналъ *Revista*), что оттуда отправлены два чрезвычайные курьера, одинъ въ Лиссабонъ, а другой въ Парижъ. Кажется, что наконецъ Правительство рѣшилось пригласить въ помощь Португалію, и что 6,000 Португалцевъ вступило въ область Замору, въ распоряженіе Испанскаго Правительства. Сказываютъ, что Князь *Ст. Лоренцо*, который вчера былъ въ Аранжуцѣ, будетъ Посланникомъ въ Лондонъ; другіе на сѣе важное посольство именуютъ *Г. Мартинеца-де-ла-Роза*. Равноѣрно и Генералъ *Жордова* кандидатомъ къ сему званію.

— О заговорѣ, открытѣмъ въ день Тѣла Христова, мы не имѣемъ никакихъ подробностей; а только извѣстно, что покушеніе было смѣлое, и искусно обдуманное. Въ арестъ взято уже много лицъ, а еще больше, находится въ подозрѣніи. Намѣреніе состояло въ томъ, дабы 200 заговорщиковъ, одѣвшись въ мундиры національной гвардіи, стрѣляли въ войско, которое въ семь случаевъ, тоже бы сдѣлало и съ своей стороны. Послѣдствія могли бы быть удачны, но сей умыселъ заблаговременно открытъ. (G. C.)

Италія.

Римъ, 16-го Июля.

Важный финансовый планъ, отложенъ здѣсь на неизвѣстное время, по случаю происшествій въ Западной Европѣ и сильнаго упадка процентовъ. Главнѣйшею его цѣлю было, понизить проценты дѣйствительнаго долга, посредствомъ чего Государство сдѣлало бы большую экономію. Можно положить утвердительно, что планъ сей, со временемъ приведется въ дѣйство; только кажется Казначей выжидаетъ благоприятнѣйшаго случая, дабы не поколебать нашего кредита. — Чрезвычайный Правительственный Коммиссаръ въ Болоннѣ и Пезаро, Кардиналь *Спиньола*, по разстроенному здоровью, подалъ въ отставку. Неохотно удовлетворять таковому требованію, потому, что онъ званіе сѣе отправлялъ къ совершенному удовольствію какъ Правительства, такъ и подданныхъ, и что трудно будетъ найти способнаго преемника. — Папскимъ декретомъ объявлено, что признанный Конгрегаціею *де Ритта* преподобнымъ *Франциско ди С. Антонио*, уроженецъ Неаполитанскаго Королевства, въ жизни своей просіялъ какъ богословскими, такъ и богоугодными дѣлами. Еще не извѣстно когда въ церкви *Св. Петра*, послѣдуетъ приобщеніе его къ лку Святыхъ: ибо покойный принадлежалъ къ Ордену Монаховъ — убогихъ, которые нужную для сего расхода сумму, должны собрать приношеніями правотѣрныхъ. — *Донъ-Себастьянъ* подарилъ Академіи *Св. Луки* картину собственной работы, за что она приняла Инфанта въ число Почетныхъ Членовъ своихъ.

stkich ulicach, która z krótkimi bardzo przerwami skończyła się nie pierwiej jak 21 Maja z odparciem Baszy do cytaelli; przez co jednak działania nieprzyjacielskie nie ustały, lecz przeciwnie miasto uległo mocnemu bombardowaniu z twierdzy; od dnia 21 do 24 liczone przeszło 3,000 wystrzałow działowych, które zresztą nie miały inoego działania, jak tylko, że zniszczyły ogniem bazar, i przez to wielką przędzy szkodę. Od dnia 24go de chwili wystania tez wiadomości (31 Maja), bombardowanie codziennie prawie było ponawiane, i jeszcze nie ma pewności, jaki będzie miast koniec, tak długo trwająca zaciętość. Ponieważ Basza nie może się utrzymać w mieście, a twierdza nie otrzymała żywności, zatem tak rozumieją, iż on prędko wyjdzie. W różnych potyczkach stratę z obu stron liczą do 600 ludzi; w liście jednego Katolickiego Arcy-Biskupa w Skutari, pisanym do przyjaciela w Raguzie, wyrażono 500 tylko osób. Mirydyci t. j. Katolicy osiedli w okolicach, którzy z początku okazywali neutralność, w czasie jednak walki, podawali kilka razy swe pośrednictwo, i jedynie tylko przez upor Baszy, połączyli się ze zbuntowanymi mieszkańcami. Konsul Austriacki, wywiesił na swym domie chorągiew, z żądaniem, ażeby Basza czynił dla niej uszanowanie i ochraniał jak można osady katolickie, zaczęm Basza proponował Konsulowi schronienie w cytaelli, czego jednak ten ostatni nie przyjął. (A.P.S.Z.)

Наврпанія.

Мадридъ, 15-го Чвервца.

Вielу политикѣвъ почитуе интервенцію Французкѣю и Англійскѣю за згубнѣю. Помощь, которѣю намъ спрzymierzeńцы наши офіаруя, будѣе прията jako срѣodek прѣдkiego позысканія zamierzonego celu.

Дня 18.

Donoszѣ nam z Aranuez (mѣwi dziennik *Revista*), że wystano z tamtѣd dwóch nadzwyczajnych gońców, jednego do Lisbony, a drugiego do Paryża. Zdaje się, iż Rząd postanowił nareszcie wezwac Portugalię o pomoc, i że 6,000 Portugalczyków wkroczy do prowincyi Zamora pod rozporządzenie Rządu naszego. — Mówią, że Xiążę *St. Lorenzo*, którego wzywano wczora do Aranuez, будѣе Postem w Londynie; inni przelaznaczają na te ważne poselstwo Pana *Martinez-de-la-Rosa*. Jenerał *Cordova*, jest także kandydatem do tego urzędu.

— О списку, odkrytym w sam dzień Bożego Ciasta, nie mamy żadnych szczegółow. Wiemy tylko, że zamiar był śmiały i zęcznie ułożony. Aresztowano już wiele osób, a więcey jeszcze zostaje w podeyrzeniu. Plan zasadał się na tѣm, ażeby 200 spiskowych, przebrawszy się w mundury gwardyi narodowej, strzelali do woyska, które w takim razie byłoby toż samo ze swojej strony uczyniło. Skutkiby mogły byдъ okropne, ale w sam czas rzecz na jaw wyszła. (G. C.)

Вѣоснѣ.

Рымъ, 16-го Чвервца.

Важный планъ финансовый, został odłożony do czasu nieoznaczonego; z powodu wypadków w Zachodniej Europie i wielkiego spadnienia procentów. Główniejszym jego celem było, zmniejszyć procenta rzeczywistego długu, przez co Państwo uczyniłoby wielką oszczędność. Można by utrzymywać, że plan ten z czasem przyydzie do skutku, Podskarbi tylko zdaje się oczekiwać pomyślniejszego zdarzenia, ażeby kredytu naszego nie zachwiać. — Nadzwyczajny Kommissarz Rządowy w Bononii i Pезаро Kardynał *Spinola*, dla zruynowanego zdrowia podał się do uwolnienia. Niechętnie uczyni się zadość temu życzeniu, dla tego, że on urząd swęy sprawował z zupełnem zadowoleniem Rządu i poddanych; trudno też będzie znaleźć sposobnego dlań następcy. — Przez postanowienie Papiezkie ogłoszono, że uznany przez Kongregacyę *de Ritti* błogostawionym *Franciszek di St. Antonio*, rodem z Królestwa Neapolitańskiego, a w życiu swém wstawiony równie teologicznymi, jak i kardynałnemi cnotami. Niewiadomo jeszcze, kiedy w kościele *S. Piotra* nastąpi ogłoszenie polcenia go w poczet Świętychъ: gdyż zmarły był Członkiem Zakonu Mendicantium; potrzebną więc sumę na wydatki trzeba zbierać z ofiar pobożnych. — *Don-Sebastian* darował dla Akademii *S. Łukasza* obraz własney ręki, za co Akademia przybrała go do liczby Honorowych Członków swoich.

Туришь, 19-го Іюня.

Главнокомандующій Британскимъ войскомъ въ Мальтъ, Генераль *Понсонби*, прибылъ сюда третьяго дня изъ Неаполя. (A.P.S.Z.)

Анкона, 17-го Іюня.

Вчера вошла въ здѣшнюю пристань Французская габарра *l'Expeditive*, на которой, кромѣ военныхъ припасовъ, прибыло 126 ч., между коими есть и Унтер-Офицеры артиллеріи. Корабль сей будетъ выдерживать карантинъ.

— Сказываютъ, что Папа совершитъ путь въ Мархію Беллуно, мѣсто своего рожденія. (G. C.)

Разныя извѣстія.

Въ *Moniteur* напечатано, что въ прошедшемъ году роздано было 3 большихъ креста, 23 большихъ офицерскихъ, 48 командорскихъ, 209 офицерскихъ и 1,340 кавалерскихъ крестовъ Почетнаго Легіона.

— Отвѣтственный издатель газеты *Reformateur*, Г. *Жофреннъ*, приговоренъ вчера здѣшнимъ Судомъ за несправедливую статью о дѣйствіяхъ Полиціи при многократныхъ сборищахъ народа по вечерамъ на бульварѣ *St. Denis*, къ шестимѣсячному аресту и пенни 3,000 фр. Издателю газеты *National* угрожаетъ подобное же наказаніе; очередь дойдетъ до его процесса на этихъ дняхъ.

— Одинъ изъ здѣшнихъ докторовъ, который такъ нерадиво пустилъ кровь своему паціенту, что слѣдствіемъ этого была опухоль артеріи, антоновъ огонь и необходимость отнять руку, приговоренъ во всѣхъ трехъ судебныхъ инстанціяхъ, за упущеніе, грубую ошибку и небреженіе, къ вознагражденію паціента своего единовременно уплатою 600 фр. и пожизненною пенсіею въ 150 фр.

— Народонаселеніе Нефшательскаго Княжества, по сдѣланной въ концѣ 1834 года ревизіи, простирается до 56,073 душъ. Въ числѣ ихъ находится 15,099 Швейцарцевъ изъ другихъ Кантоновъ и 3,304 иностранца. Съ 1833 года оно увеличилось 689 душами. Между тѣмъ въ семь Княжествъ считается 6,386 часовиковъ (которыхъ число съ 1833 г. увеличилось 359 д.) и 4,028 кружевниковъ, (которые въ то же время уменьшились 153 д.) Родилось въ прошедшемъ году 1,738 дѣтей (143 болѣе нежели въ 1833 г.); умерло 1,633 человѣка (311 болѣе нежели въ 1833).

— Отличное произведеніе архитектуры, исторической знаменитый замокъ Верденбергъ, въ Кантонѣ Сент-Галленѣ, бывшій родиною могущественной фамиліи *Монфортовъ*, на дняхъ будетъ продаваться съ публичнаго торга. Предлагаютъ составить общество акціонеровъ, дабы купить сей замокъ на общую сумму и обратитъ его въ богадѣльню.

— Камни и пепель, летящіе изъ Везувія, предвѣщаютъ, кажется, близкое изверженіе. Утверждаютъ, что въ южной Италіи слышны были слабые удары землетрясенія.

— Изъ Касселя, отъ 17-го числа, пишутъ: „Давно уже говорили, что Король Баварскій имѣлъ намереніе воздвигнуть памятникъ въ честь знаменитаго Историка И. *Мюллера*, умершаго и потребнаго въ здѣшнемъ городѣ. Памятникъ этотъ теперь оконченъ, и вскорѣ будетъ поставленъ на могилѣ сего знаменитаго ученаго.

— Пишутъ изъ Парижа отъ 19-го Іюня. Въ *Gazette du Lyonnais*, между прочимъ, находимъ слѣдующее: „Вотъ одна черта изъ жизни Г. Барона *Дюпюитрена*, которую прочтутъ не безъ особеннаго интереса. Всѣмъ извѣстны денежные неприятности, которыми былъ подверженъ *Карлъ X*, во время пребыванія своего въ Голирудѣ, со стороны одного банкира. Увѣдомленный о семъ обстоятельствѣ, Г. Баронъ *Дюпюитренъ* посѣпшилъ написать Принцу, котораго считался онъ другомъ во времена счастливейшихъ: „Государь, состояніе мое простирается до 3 милліоновъ; одинъ изъ нихъ я общалъ моей дочери, другою удерживаю для себя; позвольте же мнѣ третій предложить Вашему Величеству.“ Онъ окончилъ письмо это, прося *Карла X* отвѣчать ему просто да или нѣтъ. Спустя двѣ недѣли послѣ сего, Г. *Дюпюитренъ* получилъ изъ Голируда пакетъ, въ которомъ заключалась бумага, сложенная въ видѣ письма, и съ однимъ только словомъ да. Тотчасъ же было дано знать Г. *Ротшильду*, другу и банкиру Г. *Дюпюитрена*, дабы онъ доставилъ Королевской Фамиліи одинъ милліонъ. Все уже было готово, какъ вдругъ новое письмо *Карла X* остановило отправленіе сей суммы, и вмѣстѣ съ тѣмъ помѣшало полному окончанію великодушія и преданности, которыя тѣмъ не менѣе однако жъ, дѣлаютъ честь памяти *Дюпюитрена*. (С. П.)

Taryn, 19go Czerwca.

Głównodowodzący wojskiem Angielskiem w Malcie, Jenerał *Ponsonby*, przybył tu zawczora z Neapolu. (A.P.S.Z.)

Ankona, dnia 17 Czerwca.

Dnia wczorayszego wpłynęła do tuteyszej przystani francuzka gabarra *l'Expeditive*, na której, oprócz sprzętów wojskowych, przybyło 126 ludzi, między którymi są Podoficerowie od artylleryi. Ten okręt będzie odbywał kwarantannę.

— Mówią, że Papież odbędzie podróż do Marchii-Belluno, swego rodzinnego miejsca. (G. C.)

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

W Monitorze wydrukowano, że w zeszłym roku było rozdanych 3 wielkie krzyże, 23 wielkich oficerskich, 48 Komandorskich, 209 oficerskich, i 1,340 kawalerskich krzyżów Legii Honorowej.

— Odpowiedzialny wydawca gazety *Reformateur* P. *Jeofrène*, 18 Czerwca, przez Sąd paryzki, za artykuł niemający prawdy, o czynnościach Policyi w czasie wielokrotnychъ zbiegowiskъ ludu wieczorami na bulwarze *St. Denis*, skazany został na sześć miesięcy areztu i 3,000 franków winy. Wydawcy gazety *National* grozi podobneżъ ukaranie; temi dniami z kolei jego sprawa przypadnie.

— Jeden z tuteyszych lekarzy, który z taką niedbałością puścił krew swojemu pacyentowi, że od tego nastąpiło spuchnienie arteryi, gangrena i konieczne odjęcie ręki, we wszystkich trzech instancjachъ skazany został, za niedbalstwo, grubą omyłkę i niepilność, na wynagrodzenie pacyentowi swojemu zapłaceniemъ jednorazowie 600 franków i coroczney pensyi do śmierci po 150 franków.

— Ludność Xięstwa Neufchatelskiego, podługъ sporządzonej w końcu 1834go rewizyi, dochodzi 56,073 dusz. W liczbie tej jest 15,099 Szwaycarów z innychъ Кантонów, i 3,304 cudzoziemców. Od roku 1833 pomnożyła się 689cią duszami. Liczą w témъ Xięstwie 6,386 zegarmistrzów (którychъ liczba od r. 1833 powiększyła się o 359) i 4,028 korunkarzów (którychъ w tymże czasie liczba zmniejszyła się o 153). Narodziło się w roku zeszłymъ 1,738 dzieci (143 więcej, niżeli w 1833 r.); umarło 1,633 osób (311 więcej, jak w 1833 r.).

— Prześlizne dzieło Architektury, sławny w dziejachъ zamekъ *Werdenberg*, w Kantonie *St. Gallen*, własność niegdysъ możney rodziny *Monfort*, przez licytacyę temi dniami przedawany będzie. Projektująъ złożyć Towarzystwo akcyonistów, ażeby kupić ten zamek, i obrócić na szpital.

— Kamienie i popioł, lecący z *Wezuwiuszu*, zdają się zapowiadać blizkie wybuchnienie. Mówią, że w południowychъ Włoszechъ słyszane były słabe wstrząśnienia ziemi.

— Z Kasselu pod dniemъ 17go Czerwca piszą: „Od dawna jużъ mówiono, że Królъ Bawarski miałъ w myśli wznieść pomnikъ na cześć sławnego historyka J. *Müllera*, zmarłego i pogrzebionego w tutejszémъ mieście. Pomnikъ ten teraz skńczony, i rychło będzie postawiony na mogile tego sławnego z nauki męża.

— Piszą z Paryża pod dniemъ 19 Czerwca: W *Gazette du Lyonnais*, między innemi rzeczami, czytamy, co następuje: „Oto jeden z rysowъ życia Barona *Dupuytréne*, a co ze szczególnymъ zapewne interessemъ czytane będzie. — Wiadome są powszechnie pieniądze nieprzyjemności, którymъ ulegał *Karol Xty*, w czasie przemieszkiwania swego w Holirood, ze strony pewnego bankiera. Uwiadomiony o témъ Baron *Dupuytréne* z poświęceniemъ napisałъ do Xięcia, którego byłъ przyjacielemъ w szczęśliwszychъ okolicznościachъ: „Panie! Majątekъ mój rozciąga się do 3ch milionów; jeden z nichъ obiecałemъ dla mojej córki, drugi zatrzymuję dla siebie; pozwólъ trzeci ofiarować W. K. Mości.“ Zakończyłъ ten list, proszącъ *Karola Xgo* odpowiedzieć mu prosto takъ lub nie. We dwa tygodnie, P. *Dupuytréne* otrzymałъ z Holirood pakiet, w którymъ byłъ papier, złożony w kształcie listu, z témъ jednymъ tylko słowemъ takъ. Natychmiastъ uwiadomiono P. *Rothschild*, przyjaciela i bankiera P. *Dupuytréne*, ażeby dla Familii Królewskiej postąpiłъ milion. Wszystko jużъ było przygotowane, gdy niespodzianie przychodzi nowy listъ *Karola Xgo*, strzymuje wysłanie tychъ pieniędzy, i razemъ przeszkadza zupełnemu spełnieniu wspaniałości i poświęcenia się, które nie mniejszą jednakъ przezъ to czynią zaletę pamięci *Dupuytréna*. (P. P.)